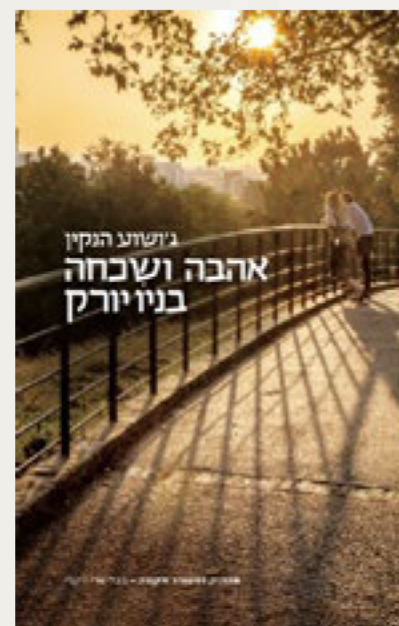

ג'ושוע הנקין - "אהבה ושכחה בניו-יורק"

ג'ושוע הנקין - "אהבה ושכחה בניו-יורק" (תרגמה מאנגלית - דנה טל), תכלת הוצאה לאור, 2024, 340 עמ'

פרו שטיינר, נערה יהודייה טיפוסית מאוהיו עוברת לגור בניו-יורק מתוך מחשבה להשתלב כשחקנית בעולם התאטרון. בסופו של דבר, היא עוזבת את חלומה, ופונה ללימודי דוקטורט בספרות אנגלית. שם היא נפגשת ומתאהבת במרצה שלה ספנס רובין, פרופ' מוערך לספרות אנגלית שעתידו האקדמי לפניו.

פרו עוזבת את לימודיה, מתחתנת עם רובין והם מגדלים את בתם שרה באהבה ובאחדות. ספנס מקבל משרה באוניברסיטת קולומביה ומחקריו על שייקספיר הופכים אותו למומחה בינלאומי בתחום. פרו ויתרה על חלומה כשחקנית עבור עבודה חלקית לא מתגמלת במיוחד אך סבירה, המאפשרת זמן איכות עם משפחתה. רובין מתפקד כמרכז המשפחה ופרו חגה סביבו ועוטפת אותו בחיבה ורעות. לא הכל מושלם כפי שקורה במשפחות הכי טובות, אך כללית חייהם טובים ויפים.

אך מה קורה למשפחה כשהדמות המרכזית בה אובדת? זה בדיוק מה שקורה למשפחת רובין כאשר ספנס מתחיל לחוות ירידה קוגניטיבית משמעותית. ירידה שכיוונה ברור וחד-משמעי. לא ברור אם מדובר באלצהיימר או מחלת מוח ניוונית אחרת, אך אט אט מתרוקן ספנס ונשארת הקליפה הפיזית בלבד. את משרתו באקדמיה הוא מאבד ברגע שמצבו מתברר, ואיתה את הכנסתו. מה צריכה או יכולה להיות תגובת המשפחה לכך? איך היינו אנו מגיבים?

אין אנשים רעים בספר. כולם אנשים רגילים ונורמליים, שהגיעו לסיטואציה בלתי אפשרית ומנסים להתמודד איתה באומץ כמידת יכולתם. הדמויות מתוארות ברגישות ובאמפטיה. גם כשברור לנו שהתנהגותם אולי יכולה היתה להיות אחרת. קשה לשפוט אנשים במצב זה, וקל למתוח ביקורת, כשלא אנו הסובלים. אולם בכל מקרה כולן עושות כמיטב יכולתן.

הגיבורה הראשית היא כמובן פרו. היא ויתרה על שאיפותיה האישיות למען בעלה ומשפחתה וכעת מוטלת עליה אחריות כבדה, שאותה מעולם לא צפתה. מתפקיד הנוסעת לצד הנהג הפכה פתאום למטפלת רחמנייה, תפקיד שלא ברור לה איך תוכל למלאו, אך אין לה ברירה. כמובן, אי אפשר להתעלם מהנטל הכספי שנופל על משפחה שמפרנסה הראשי נעלם ואיננו. כדרך אגב מגלים אנו מה צפוי בארה"ב של היום למי שמחלות תקפו אותו והפרוטה איננה מצויה בכיסו. פרו איננה היחידה. גם בצמוד אליה נמצאת בתם שרה. כדין כל ילדה יהודייה טובה, שרה לומדת רפואה בקליפורניה. גם היא מתמודדת, ובראש ובראשונה צריכה כעת לפרנס את עצמה ואת לימודיה. לא לגמרי ברור אם ניתן לראות את התנהגותה כבריחה מהבעיה, ואולי כדרך האפשרית היחידה להתמודד איתה. אך גם היא מטופלת ברוך. דמות אחרת היא ארלו, בנו של ספנס מנישואים בוסריים וקצרים עם אישה בעייתית (לינדה), שהתאימה לספנס כמו שאופניים מתאימים לדג. בעבר ברח ארלו מיחסים עם אביו, וכיום כשהדבר איננו אפשרי, מתאמץ נואשות לתחזק אותם.

אין אנשים רעים בספר. כולם אנשים רגילים ונורמליים, שהגיעו לסיטואציה בלתי אפשרית ומנסים להתמודד איתה באומץ כמידת יכולתם.

יש דמויות משניות יותר ופחות. אחת מהן היא ג'ני, שאותה שוכרת פָּרוּ על מנת לטפל בספנס בשעות עבודתה (אותה היא חייבת על מנת לאכול). גם לג'ני שהיא גרושה יש בעיות ובעיקר בנה ריף, שהוא חולה המופיליה. ברית הנשים עם אתגרית (השונים) שופכת אור שונה ונוסף על כל אחת מהן.

הספר מתאר דרך אגב משפחות יהודיות בארה"ב. גם פָּרוּ וגם ספנס הם יהודים, ופָּרוּ בצעירותה אף נהגה לשמור כשרות במשפחתה. אלו משפחות שאינן מסתירות את יהדותן, אך מייחסות לכך חשיבות מועטה. חלקן שומרות מסורת ברמה זו או אחרת, וכמובן לכולן יש איזה רב מכובד בשרשרת היוחסין.

הקריאה בספר זורמת, אך המועקה בלב הקוראים מצטברת. קשה להם להפסיק את הקריאה למרות שהתוצאה ברורה. הרומן מלא חמלה ואנושיות אולם הבעיה המרכזית בו לא נפתרת וברור כי לא תיפתר. יש עלילות שלא יכולות להסתיים טוב. השמיים לא ייטפו עסיס יהיה אשר יהיה, והספר מסתיים כפי שסיפורים כאלו מסתיימים בחיים האמיתיים.

באנגלית שם הספר הוא Morningside Heights. זוהי שכונה אמיתית במערב מנהטן בניו-יורק. האזור ידוע כאזור שקט, אקדמי ומבוקש. זאת בין השאר משום ששוכנים בו אוניברסיטת קולומביה, מכללת ברנרד, ומוסדות תרבות לא מעטים. השימוש בשכונה ממקם היטב את משפחת רובין ומדגיש את הצלחתה טרם הנפילה. בעברית תורגם השם אחרת, מן הסתם עקב העובדה שהקוראים הישראלים ברובם המוחלט אינם מכירים אזור זה.

המחבר ג'ושוע הנקין, הוא סופר אמריקאי יליד ניו יורק (1964). הוא חי כיום בברוקלין וראש תוכניות שונות לכתובה יוצרת. כמו גם גיבורי יצירותיו, הוא קיבל חינוך יהודי אורתודוקסי/ליברלי בצעירותו. ספריו עוסקים בדינמיקות משפחתיות מורכבות, בזוגיות, נישואין, באובדן, בזיכרון, בהתמודדות עם שינויים ובזהות יהודית-אמריקאית. זהו ספרו הראשון המתורגם לעברית, אך כנראה לא האחרון.

מומלץ לחובבי ספרות המתמקדת ביחסים מורכבים בתוך המשפחה. מתאים למתעניינים בסיפורים על אהבה ואובדן עם דמויות עמוקות ורקע יהודי-אמריקאי. נזהיר שהספר יכול לגרום למועקה לקוראים רגישים.

מומלץ לחובבי ספרות המתמקדת ביחסים מורכבים בתוך המשפחה. מתאים למתעניינים
בסיפורים על אהבה ואובדן עם דמויות עמוקות ורקע יהודי-אמריקאי. נזהיר שהספר יכול לגרום
למועקה לקוראים רגישים.